

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

2018 m. lapkričio 21 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Romo Klišausko (kolegijos pirmininkas), Veslavos Ruskan (pranešėja) ir Arūno Sutkevičiaus, rašytinio proceso tvarka susipažinusi su Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimu ištirti, ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1508 ir juo patvirtinto Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo 12.1.2, 12.1.3, 12.1.4, 13.1.2, 13.1.3, 13.1.4 punktai, taip pat įsakymu patvirtinto aprašo 14 punktas, toje dalyje, kuria nenustatytas reikalavimas įstaigai telkti potencialius negiminingus kraujodaros kamieninių ląstelių donorus, kurie registruojami Pasaulio kaulų čiulpų donorų (BMDW) duomenų bazėje ir dalyvauti Europos kaulų čiulpų informacinės sistemos (EMDIS), BMDW bei Pasaulio čiulpų donorų asociacijos (WMDA) veikloje bei būti jų nariu, taip pat aprašas, toje dalyje, kurioje sveikatos priežiūros įstaigoms nenustatyti maksimalūs mirtingumo rodikliai per 100 dienų po transplantacijos, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisėtų lūkesčių principui, konstituciniam atsakingo valdymo principui, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 5 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4, 6 punktais, 5 straipsnio 1, 2, 4 dalims, 7 straipsniui, 15 straipsniui, 17 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 dalims,

n u s t a t ė:

2018 m. spalio 8 d. teisme gautas Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimas ištirti, ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1508 ir juo patvirtinto Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo 12.1.2, 12.1.3, 12.1.4, 13.1.2, 13.1.3, 13.1.4 punktai, taip pat įsakymu patvirtinto aprašo 14 punktas, toje dalyje, kuria nenustatytas reikalavimas įstaigai telkti potencialius negiminingus kraujodaros kamieninių ląstelių donorus, kurie registruojami Pasaulio kaulų čiulpų donorų (BMDW) duomenų bazėje ir dalyvauti Europos kaulų čiulpų informacinės sistemos (EMDIS), BMDW bei Pasaulio čiulpų donorų asociacijos (WMDA) veikloje bei būti jų nariu, taip pat aprašas, toje dalyje, kurioje sveikatos priežiūros įstaigoms nenustatyti maksimalūs mirtingumo rodikliai per 100 dienų po transplantacijos, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisėtų lūkesčių principui, konstituciniam atsakingo valdymo principui, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 5 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4, 6 punktais, 5 straipsnio 1, 2, 4 dalims, 7 straipsniui, 15 straipsniui, 17 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 dalims.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. spalio 17 d. nutartimi pareiškėjams pasiūlyta iki 2018 m. lapkričio 12 d. patikslinti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui teikiamą pareiškimą, atsižvelgiant į teismo nustatytus trūkumus – patikslinti prašomo ištirti akto pavadinimą, teisiniais argumentais susieti ginčijamą aktą su teisiniu reguliavimu, kurio nuostatomis prašoma ištirti abejonių sukėlusio akto atitiktį, tiksliai suformuluoti, kuris iš nurodytų aprašo punktų bei įsakymas prieštarauja kurioms iš nurodytų įstatymų nuostatų ar konstitucinių principų ir kiekvieną jų tinkamai argumentuoti teisiniais motyvais, pagrįsti, kodėl pareiškėjų nurodomi konstituciniai principai reikalauja, kad apraše būtų nurodomi kitokie reikalavimai, patikslinti bei motyvuotai pagrįsti, kurie aprašo punktai prieštarauja nurodytiems konstituciniams principams bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymui, nurodyti savo gyvenamąją vietą (buveinę).

Šalindami anksčiau minėtus trūkumus, pareiškėjai 2018 m. lapkričio 8 d. Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė patikslintą pareiškimą, kuriuo prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1508 patvirtinto Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo 12.1.2, 12.1.3, 12.1.4, 13.1.2, 13.1.3, 13.1.4 punktai, taip pat 14 punktas, toje dalyje, kuria nenustatytas reikalavimas įstaigai telkti potencialius negiminingus kraujodaros kamieninių ląstelių donorus, kurie registruojami Pasaulio kaulų čiulpų donorų (BMDW) duomenų bazėje ir dalyvauti Europos kaulų čiulpų informacinės sistemos (EMDIS), BMDW bei Pasaulio čiulpų donorų asociacijos (WMDA) veikloje bei būti jų nariu, taip pat ar Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašas, toje dalyje, kurioje sveikatos priežiūros įstaigoms nenustatyti maksimalūs mirtingumo rodikliai per 100 dienų po transplantacijos, atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 5 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalį. Taip pat ištirti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. V-1508 atitikimą Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4, 5 punktams, 5 straipsnio 1, 2 dalims, 15 straipsniui ir konstituciniam atsakingo valdymo principui.

Pareiškėjai 2018 m. lapkričio 8 d. pareiškimu patikslino prašomo ištirti akto pavadinimą, paaiškino, kokie teisiniai motyvai pagrindžia jiems kilusias abejones dėl ginčijamo akto atitikties aukštesnės teisinės galios aktams, patikslino teisės aktų, kuriems, jų nuomone, prieštarauja ginčijamas įsakymas bei juo patvirtinto aprašo punktai, normas, bei nurodė savo gyvenamąją vietą (buveinę).

Teisėjų kolegija sprendžia, kad pareiškėjai pašalino jiems Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. spalio 17 d. nutartimi nustatytus trūkumus. Pareiškėjų pareiškimas iš esmės atitinka Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 112 straipsnio reikalavimus, todėl priimtinas nagrinėti Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi ABTĮ 67 straipsnio 1 dalies 7 punktu, siekdama objektyvaus ir visapusiško bylos išnagrinėjimo, atsižvelgdama į bylos sudėtingumą, vadovaudamasi proceso operatyvumo bei ekonomiškumo principais (ABTĮ 11 str.), nurodo, kad pareiškėjams siūlytina patikslinti pareiškimе išdėstytus argumentus, nurodant, kodėl ginčijamo aprašo 14 punktas, toje dalyje, kuria nenustatytas reikalavimas įstaigai telkti potencialius negiminingus kraujodaros kamieninių ląstelių donorus, kurie registruojami Pasaulio kaulų čiulpų donorų (BMDW) duomenų bazėje ir dalyvauti Europos kaulų čiulpų informacinės sistemos (EMDIS), BMDW bei Pasaulio čiulpų donorų asociacijos (WMDA) veikloje bei būti jų nariu, taip pat Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašas, toje dalyje, kurioje sveikatos priežiūros įstaigoms nenustatyti maksimalūs mirtingumo rodikliai per 100 dienų po transplantacijos, prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktams, kadangi pagal Konstitucinio Teismo doktriną, ginčijant teisės akto nuostatą dėl to, kad joje nėra nustatytas tam tikras teisinis

reguliavimas, pareiškėjai turi pateikti argumentus, kodėl pareiškėjų minimas teisinis reguliavimas turėtų būti nustatytas būtent pareiškėjų ginčijamoje nuostatoje (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2010 m. lapkričio 16 d. sprendimą). Be to, pareiškėjams siūlytina patikslinti, ar jų ginčijamo įsakymo bei juo patvirtintų aprašo punktų atitiktis aukštesnės galios aktams tyrimas turėtų apimti ir konstitucinį teisėtą lūkesčių principą, kadangi pareiškėjai nurodo tokią abejonę (patikslinto pareiškimo 4, 38–40, 47 p.), tačiau pareiškimo dalyke to tirti neprašo (patikslinto pareiškimo 61.1 ir 61.2 p.).

Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad pareiškėjai nurodė mokslinius straipsnius transplantacijos tema, kaip papildomą faktinę medžiagą savo teiginiams, susijusiems su ginčijamais aprašo punktais, pagrįsti, tačiau nesuformulavo teisinių argumentų, pagrindžiančių šių mokslinių straipsnių išvadų pagrindu daromų teiginių pagrįstumo bei aktualumo nagrinėjant nurodytą aprašo punktų atitiktį aukštesnės galios teisės aktams. Be to, pareiškėjų prie pareiškimo pridedami moksliniai straipsniai bei JACIE tarptautiniai akreditavimo standartai pateikti anglų kalba – kadangi teismo proceso kalba yra lietuvių kalba (ABTĮ 9 str.), pareiškėjams siūlytina pateikti straipsnių bei JACIE tarptautinių akreditavimo standartų, ar atitinkamų jų fragmentų, ištraukų, kuriais pareiškėjai remiasi savo teiginiams pagrįsti, vertimus į lietuvių kalbą.

Atsakovui siūstinos šios nutarties bei Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės bei Vytauto Kernagio pareiškimo ir patikslinto pareiškimo kopijos ir jis įpareigotinas pateikti atsiliepimą į pareiškėjų patikslintą pareiškimą.

Be to, teisingam ir visapusiškam bylos išnagrinėjimui reikalinga iš atsakovo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos išreikalauti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. V-1508 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. V-632 „Dėl Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ parengiamuosius ir kitus su minėto teisės akto rengimu susijusius dokumentus (pvz., darbo grupės medžiaga, institucijų išvados, pasiūlymai, pastebėjimai ir kita susijusi medžiaga).

Atkreiptinas dėmesys į būtinybę byloje užtikrinti gydymo įstaigų, su kurių teisėmis yra galimai susijęs kvestionuojamas teisinis reguliavimas, suinteresuotos visuomenės dalies bei su sveikatos priežiūra susijusių ekspertinių institucijų teisę pateikti nuomonę byloje keliamais klausimais. Todėl konstatuotina, kad visapusiškam bylos išnagrinėjimui yra tikslinga pasiūlyti nuomonę Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui dėl priimto pareiškimo pateikti VšĮ Vilniaus universiteto ligoninei Santaros klinikoms, VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninei Kauno klinikoms, Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybai, Lietuvos transplantologų asociacijai, Lietuvos hematologų draugijai ir Lietuvos chirurgų asociacijai, kuriems taip pat siūstinos šios nutarties ir Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimo bei patikslinto pareiškimo kopijos.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 33 straipsnio 1 dalimi, 67 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 116 straipsnio 1 dalimi, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Priimti pareiškėjų Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimą ištirti, ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1508 patvirtinto Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo 12.1.2, 12.1.3, 12.1.4, 13.1.2, 13.1.3, 13.1.4 punktai, taip pat 14 punktas, toje dalyje, kuria nenustatytas reikalavimas įstaigai telkti potencialius negiminingus kraujodaros kamieninių ląstelių donorus, kurie registruojami Pasaulio kaulų čiulpų donorų (BMDW) duomenų bazėje ir dalyvauti Europos kaulų čiulpų informacinės sistemos (EMDIS), BMDW bei Pasaulio čiulpų donorų asociacijos (WMDA) veikloje bei būti jų nariu, taip pat ar Žmogaus kraujodaros

kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašas, toje dalyje, kurioje sveikatos priežiūros įstaigoms nenumatyti maksimalūs mirtingumo rodikliai per 100 dienų po transplantacijos, atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 5 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, bei ištirti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. V-1508 atitikimą Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4, 5 punktams, 5 straipsnio 1, 2 dalims, 15 straipsniui ir konstituciniam atsakingo valdymo principui.

Pasiūlyti pareiškėjams Lietuvos Respublikos Seimo nariams Ingridai Šimonytei ir Vytautui Kernagui iki 2018 m. gruodžio 4 d. pateikti šioje nutartyje nurodytus patikslinimus.

Išsiųsti atsakovui Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai šios nutarties bei Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimo bei patikslinto pareiškimo kopijas ir įpareigoti iki 2018 m. gruodžio 21 d. pateikti atsiliepimą į Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimą.

Įpareigoti atsakovą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją pateikti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. V-1508 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. V-632 „Dėl Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Transplantacijos programos lėšų, teikimo reikalavimų, bazinių kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ parengiamuosius dokumentus ir kitus su minėto teisės akto rengimu susijusius dokumentus.

VšĮ Vilniaus universiteto ligoninei Santaros klinikoms, VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninei Kauno klinikoms, Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybai, Lietuvos transplantologų asociacijai, Lietuvos hematologų draugijai ir Lietuvos chirurgų asociacijai išsiųsti šios nutarties bei Lietuvos Respublikos Seimo narių Ingridos Šimonytės ir Vytauto Kernagio pareiškimo bei patikslinto pareiškimo kopijas ir pasiūlyti iki 2018 m. gruodžio 21 d. pateikti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui savo nuomonę dėl pareiškėjų patikslinto pareiškimo.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Romanas Klišauskas

Veslava Ruskan

Arūnas Sutkevičius